Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

P9_TA(2019)0082

Мерки по отношение на въздействието върху европейското селско стопанство на решението на СТО по спора във връзка с „Airbus“

Резолюция на Европейския парламент от 28 ноември 2019 г. относно мерки за преодоляване на въздействието върху европейското селско стопанство на решението на СТО по спора във връзка с „Еърбъс“ (2019/2895(RSP))

(2021/C 232/10)

Европейският парламент,

— като взе предвид решението на арбитъра на Световната търговска организация (СТО) по спора за субсидиите за „Еърбъс“ (DS316) от 2 октомври 2019 г., с което се разрешава на САЩ да предприемат ответни мерки спрямо износа от ЕС на стойност 7,5 милиарда щатски долара (6,8 милиарда евро),

— като взе предвид официалното решение на органа за уреждане на спорове на СТО от 14 октомври 2019 г., с което се дава зелена светлина за тези ответни мерки,

— като взе предвид решението на САЩ да въведат ново адвалорно мито в размер на 25 % за някои продукти на хранително-вкусовата промишленост и някои неселскостопански продукти и 10 % за неселскостопанските продукти, считано от 18 октомври 2019 г.,

— като взе предвид съответните членове от Регламент (ЕС) № 1144/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за мерките за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти, прилагани на вътрешния пазар и в трети държави, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета ([1]) (наричан по-долу „Регламент за насърчаване“), както и решението за изпълнение на Комисията от 18 ноември 2019 г. относно приемането на работната програма за 2020 г. за мерките за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти, прилагани на вътрешния пазар и в трети държави,

— като взе предвид съответните членове от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти ([2]) (Регламент за единната обща организация на пазара),

— като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че САЩ са водещата дестинация за износа на селскостопански продукти от ЕС-28, като през 2018 г. стойността на този износ възлезе на 22,3 милиарда евро (16,2 % от целия износ на продукти на хранително-вкусовата промишленост), и че съответно САЩ представляват незаменим пазар както по отношение на стойността, така на обема на износа;

Б. като има предвид, че новите мита, равняващи се на 1,1 милиарда евро, ще засегнат износа от ЕС на продукти на хранително-вкусовата промишленост на стойност 4,3 милиарда евро (60 % от общата стойност на ответните мерки);

В. като има предвид, че Обединеното кралство, Франция, Испания, Италия, Германия и Ирландия са основните страни, засегнати от решението на САЩ, и че хранително-вкусовите сектори в други държави — членки на ЕС, също ще бъдат засегнати по неблагоприятен начин;

Г. като има предвид, че основните селскостопански продукти, срещу които са насочени санкциите на САЩ, са емблематични продукти на ЕС с много висока добавена стойност, които в много случаи са защитени в рамките на схеми за качество на ЕС (вино и спиртни напитки, например шотландско „single“ малцово уиски, маслиново масло и млечни продукти като масло и сирене);

([1]) ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 56.
([2]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

Д. като има предвид, че мерките са насочени, макар и в по-малка степен, и срещу други селскостопански продукти, например трапезни маслини, свинско месо, кафе, бисквити, обработени плодове, цитрусови плодове, миди, ликьори и кашмир;

Е. като има предвид, че след руското ембарго земеделските стопани и операторите в рамките на агрохранителната верига се оказват още веднъж жертва на търговски конфликт от неселскостопански характер, който е извън техния контрол, и че решението на САЩ е тези мита да се прилагат за неограничено време, докато държавите членки не спазят резолюцията на СТО относно спора за „Еърбъс“;

Ж. като има предвид, че ответните мерки на САЩ ще увеличат икономическата и правната нестабилност за европейските производители в този сектор, който по своето естество и без друго е променлив, и ще повишат нестабилността на вътрешния пазар на ЕС, който е изправен пред смущения, причинени от руското ембарго, и който трябва да се подготви за икономическите последици от евентуалното оттегляне на Обединеното кралство от ЕС;

З. като има предвид, че съгласно разпоредбите на своето законодателство САЩ могат да въведат т.нар. „верижни мита“, които биха могли да имат отражение и върху други продукти, да задълбочат икономическите последици от ответните мерки и да окажат непропорционално въздействие върху хранително-вкусовата промишленост;

И. като има предвид, че спорът относно субсидиите за „Боинг“ все още се разглежда от СТО;

Й. като има предвид, че за някои сектори, например сектора на трапезните маслини (който вече е засегнат от прилагането на мита от САЩ от ноември 2017 г. насам) и сектора на маслиновото масло, решението на САЩ допълнително ще подкопае и без това вече нестабилното им положение на вътрешния пазар, докато за други сектори, например секторите на виното, уискито и млечните продукти, то рискува да предизвика сериозни смущения на пазара като цяло; като има предвид, че съответно това решение би застрашило растежа, инвестициите и създаването на работни места и би довело до значителна загуба на конкурентоспособност и на пазарен дял, чието равнище е отнело години, за да бъде постигнато, и от чието понижаване ще бъде трудно да се възстановим;

К. като има предвид, че митата ще доведат до значително увеличение на цените за потребителите и до икономически загуби и загуба на работни места за дружествата и от двете страни на Атлантическия океан, което в крайна сметка ще е в полза на производителите извън ЕС и САЩ;

Л. като има предвид, че съгласно действащите правила на ЕС кампаниите за насърчаване на износа, които вече са били одобрени и които са насочени към пазара на САЩ, не могат да бъдат препрограмирани, а някои действия, които вече са били предприети за популяризиране на продукти с много висока стойност, могат да се окажат безполезни, ако митата на САЩ бъдат приложени;

М. като има предвид, че селското стопанство на ЕС, което поради своето естество е особено чувствително, е все по-интегрирано на международните пазари, което подчертава значението на конструктивните търговски отношения като цяло и значението на поддържането на верига за доставки на висококачествени храни, които отговарят на търсенето на клиентите;

1. изразява дълбоката си загриженост относно съпътстващите загуби, пред които е изправена хранително-вкусовата промишленост на ЕС в рамките на цялата агрохранителна верига, вследствие на решението на Съединените американски щати да наложат ответни мерки срещу Европейския съюз в резултат на спора относно „Еърбъс“; счита за неприемливо, че селскостопанският сектор трябва да поеме голяма част от разходите, произтичащи от правен спор, възникнал в съвсем друг сектор; изразява съжаление относно решението за налагане на мита върху толкова много селскостопански продукти;

2. изразява дълбоко съжаление във връзка с липсата на ангажираност от страна на САЩ по отношение на опитите на ЕС да намери своевременно решение чрез преговори преди прилагането на митата; подчертава загрижеността си във връзка с факта, че досега САЩ са отказвали да работят с ЕС с оглед на намирането на своевременно решение за въздухоплавателните сектори на едните и другите в контекста на дългогодишния спор „Еърбъс“ — „Боинг“;

3. подкрепя Комисията в нейните усилия и настоятелно я призовава да продължи да се стреми да намери решения по пътя на преговорите с оглед на намаляването на настоящото напрежение в рамките на търговията между двете страни;

4. подчертава необходимостта от координирана и единна реакция на ЕС, особено като се има предвид, че митата са предназначени да засегнат неравномерно различните държави членки в опит да се предизвика разединение в позицията на Съюза;

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

5. призовава Комисията да следи отблизо пазара на продукти на хранително-вкусовата промишленост в ЕС с цел да констатира своевременно възникването на смущения, произтичащи от прилагането на митата, кумулативните ефекти, дължащи се на съчетанието с други събития в рамките на пазара, в т.ч. продължаващото руско ембарго, и верижния ефект върху веригата за доставки на храни от изместването на определени продукти;

6. настоятелно призовава Комисията да проучи въздействието на тези ответни мерки върху засегнатите сектори и вътрешния пазар, както и, когато това е оправдано, в съответствие с правилата на СТО и в рамките на бюджета, да мобилизира своевременна подкрепа за секторите, които са най-силно засегнати от тези мита; в този контекст изразява дълбоко съжаление във връзка с липсата в бюджета за 2020 г. на подходящо финансиране за тези цели;

7. призовава Комисията да разгледа възможността за използване на инструменти в рамките на единната обща организация на пазара, например схеми за частно складиране и изтегляне от пазара, както и всякакви нови или други налични инструменти и подходящи мерки за справяне със смущенията, които възникват на вътрешния пазар;

8. посреща със задоволство изявлението на Комисията, че ще преразгледа действащото вторично законодателство в рамките на единната обща организация на пазара, за да се даде възможност на операторите да увеличат продължителността на кампаниите за насърчаване на износа в САЩ и за да се предостави по-висока степен на гъвкавост при управлението на текущите кампании за насърчаване в трети държави, за да могат операторите да реагират и да активизират действията си в САЩ и да противодействат на въздействието върху потребителите или да пренасочат усилията си, когато това е необходимо, към други пазари, чрез препрограмиране на вече одобрените за пазара на САЩ дейности; отправя искане към Комисията да въведе тези изменения възможно най-скоро и да приеме допълнителни мерки за осигуряване на повече гъвкавост при управлението на кампаниите за насърчаване по линия на Регламента за насърчаване;

9. настоява, че санкциите на САЩ представляват извънредни обстоятелства, които не са могли да бъдат предвидени и управлявани от операторите; съответно призовава Комисията да адаптира правилата за контрол и одит по такъв начин, че операторите да не бъдат санкционирани вследствие на неизбежното приспособяване, което те ще трябва да предприемат, на действията за насърчаване или при неизпълнение на действията за насърчаване, които вече са планирани;

10. призовава Комисията да предприеме хоризонтални мерки за информиране и насърчаване, които могат да бъдат под формата на мисии на високо равнище и участие чрез щандове в търговски панаири и в изложения от международно значение, предназначени да подобрят репутацията на продуктите от Съюза и да активизират популяризирането на съответните продукти в съответствие с членове 2 и 9 от Регламента за насърчаване;

11. отбелязва, че с оглед на този специфичен проблем на пазара Комисията следва да разгледа възможността за използване на разпоредбите, предвидени в членове 15 и 19 от Регламента за насърчаване, за да се подпомогнат операторите, които ще трябва да активизират усилията си за навлизане на пазара на САЩ, и да се спомогне за смекчаване на пречките пред навлизането на пазара;

12. отправя искане към Комисията да одобри, в рамките на наличните възможности, допълнителни покани за участие в търгове, придружени от увеличение на средствата за насърчаване на износа за 2019 г., като се има предвид, че годишният бюджет вече е бил определен, за да се предотврати всякакво забавяне на реакциите в отговор на ответните мерки на САЩ;

13. подкрепя укрепването на хоризонталния Регламент за насърчаване, като същевременно се използва експертният опит на националните бюра за насърчаване на търговията, с цел да се подпомогнат операторите при разширяването и консолидирането на тяхната позиция на трети пазари и при търсенето на нови пазари за продуктите от ЕС с оглед на реформата на общата селскостопанска политика (ОСП) и следващото преразглеждане на Регламента за насърчаване;

14. подчертава, че при тези обстоятелства е от жизнено значение да се избегне по-нататъшното намаляване на бюджета за ОСП и да се продължи реформата на резерва за кризи в рамките на ОСП, тъй като селскостопанският сектор е засегнат във все по-голяма степен от нестабилност и политически мотивирани международни кризи, които изискват силен и ефикасен отговор посредством бюджета;

15. подчертава необходимостта от диверсификация на експортните пазари и от осигуряване на достъп до пазара за засегнатите от митата на САЩ продукти на хранително-вкусовата промишленост чрез премахването на трайните технически пречки, които не позволяват на операторите да се възползват пълноценно от възможностите за износ в рамките на други търговски споразумения;

16. отново заявява своята ангажираност спрямо свободната търговия и отворените пазари, тъй като те предоставят по-широки икономически възможности и възможности за трудова заетост за голям брой малки и средни предприятия в САЩ и ЕС, и подчертава значението на конструктивните търговски отношения, които са от взаимна полза за ЕС и САЩ;

17. подчертава подкрепата си за съхраняването на една основана на правила система за търговия и за СТО като институция, като същевременно отчита необходимостта от всеобхватна реформа, по-специално що се отнася до Апелативния орган на СТО;

18. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.